

KULTURNÍ A INFORMAČNÍ POLITIKA ČESKÉ REPUBLIKY V ZAHRANIČÍ

1. Prezentace České republiky a její kultury v zahraničí

Ministerstvo zahraničních věcí ČR uskutečňuje své prezentační aktivity v souladu s Koncepcí jednotné prezentace České republiky v zahraničí. Zároveň průběžně plní usnesení vlády ČR č. 74/2005 týkající se jednotné prezentace. V roce 2007 pokračovalo v zavádění nového vizuálního stylu marketingové prezentace České republiky, který je určen pro propagační tiskoviny, předměty, výstavní a veletržní stánky, prezentaci v elektronických médiích apod. Tyto aktivity probíhaly ve spolupráci s ostatními resorty a příspěvkovými organizacemi se záměrem zamezit překrývání obdobných činností. MZV dále uskutečnilo aktivní kroky k zavedení závazné grafické podoby státních symbolů. Na jejich základě se připravuje zavedení jednotného vizuálního stylu exekutivy státní správy. Cílem je vhodnou formou koordinovat efektivní budování dobrého obrazu České republiky v zahraničí a uzpůsobit činnost státní správy k efektivní dlouhodobé prezentaci státu. Pravidelná koordinační setkání s ostatními resorty i příspěvkovými organizacemi probíhala jak v oblasti prezentační, tak v oblasti kulturní a publikační. V roce 2007 byl realizován výzkum veřejného vnímání marketingového loga ČR a na základě jeho výsledků byly zahájeny práce k jeho průběžné aktualizaci a případné úpravě.

Významným prezentačním nástrojem se stále se rozšiřujícím dosahem při budování pozitivního obrazu České republiky ve světě je fungující internetová komunikace. Marketingový vizuální styl České republiky je od roku 2006 používán na oficiálním serveru www.czech.cz, provozovaném MZV. Tento komplexní zpravodajský portál přináší informace o České republice od jejího obecného představení přes každodenní publicistiku až po podrobné informace z různých oblastí. Obsahuje přes 1 600 normostran v šesti postupně spouštěných jazykových mutacích (česká, anglická, německá, španělská, francouzská a ruská). K češtině, angličtině a němčině přibyly v roce 2007 francouzská a španělská jazyková verze, dále probíhaly práce na ruské verzi, jejíž spuštění je plánováno na rok 2008. Návštěvnost v roce 2007 přesáhla 2 500 000 uživatelů.

Důležitou součástí prezentace v širším pojetí je česká kultura. Jejím prostřednictvím je možné přiblížit české kulturní dědictví i současné hodnoty a způsob života v naší zemi. Spolu s politickými a ekonomickými aktivitami je kultura významným nástrojem při realizaci

českých národních zájmů v zahraničí i při navazování vzájemných kontaktů na mezinárodním poli. Zastupitelské úřady, generální konzuláty, stálé mise a česká centra v zahraničí každoročně prezentují českou kulturu a její rozmanitost prostřednictvím stovek kulturních aktivit. Tato činnost je prováděna s přihlédnutím k teritoriálním specifikům a s ohledem na zajištění kladných zpětných vazeb pro další rozvoj české kultury a kulturního průmyslu, turistického ruchu, ekonomiky, investic, vědy a výzkumu a pro podporu bohemistiky ve světě.

Důležitou složkou výše uvedené činnosti je příprava, distribuce a pořádání výstav představujících zajímavá témata týkající se současné České republiky i její historie. V roce 2007 nabídlo MZV ve spolupráci s příspěvkovou organizací Česká centra svým úřadům více než padesát žánrově rozličných výstav. S ohledem na minimalizaci nákladů a ve snaze zajistit co nejefektivnější distribuci byly klasické trojrozměrné výstavy, průběžně putující mezi jednotlivými úřady, doplněny výstavami a powerpointovými prezentacemi na DVD či na extranetu, které si přijímající úřad může vytisknout a adjustovat dle místních možností (včetně letáků, poutačů a vhodných zvukových záznamů).

Mezi zajímavými akcemi širšího kulturního dosahu v roce 2007, které proběhly ve spolupráci s MZV, lze uvést pokračování dlouhodobého putovního kulturního projektu na základě osvětových myšlenek J. A. Komenského PAMPAEDIA. V jeho rámci se konala ve Florencii interaktivní výstava Orbis pictus, aneb Brána do světa tvořivé lidské fantazie.

Dalším oblíbeným prezentačním nástrojem v zahraničí jsou projekce českých dokumentárních, hraných, či animovaných filmů. Na zastupitelské úřady byla distribuována základní sada české kinematografické tvorby, zároveň pokračovala úzká spolupráce MZV s Národním filmovým archivem. Tak bylo umožněno více než sto projekcí českých filmů různých žánrů na různých filmových festivalech ve světě, a to od zemí třetího světa po vyspělé průmyslové země. Četné zastupitelské úřady organizovaly i pravidelné filmové večery pro krajany a zahraniční partnery.

V roce 2007 byl započat projekt Česká kniha v cizích jazycích. Jedná se o projekt podporující českou literární tvorbu a povědomí o ní v zahraničí. Probíhá formou stálých expozic s možností domácího zapůjčení ilustrativního průřezu českou literární tvorbou v překladech do cizích jazyků. Knihy jsou zpřístupňovány široké veřejnosti prostřednictvím kulturních institutů (Česká centra, Alliance Française, British Council, Goethe-Institut, Instituto Cervantes apod.), místních knihoven, škol, univerzit a knižních veletrhů. Předání

knih jednotlivým institucím je zpravidla spojeno s aktivitami širšího informačního a prezentačního charakteru, případně s cyklem literárních diskusí či seminářů o České republice. Jedná se o podporu české literatury s širokým dosahem, který doplňuje a rozvíjí již existující distribuci českých autorů v originále (omezenou svým účinkem pouze na osoby a instituce vládnoucí českým jazykem, tedy na krajanů a na katedry bohemistiky ve světě).

Kromě představení České republiky prostřednictvím výstav, internetu, filmu a literatury proběhly v roce 2007 v gesci MZV desítky vystoupení českých umělců v rámci kulturně-ekonomických a prezentačních aktivit. Tato vystoupení byla zpravidla součástí širších prezentačních aktivit sloužících k připoutání pozornosti k přednostem České republiky. Vhodnou možností prezentace představovaly a představují významné mezinárodní sportovní akce, jichž se účastní čeští sportovci. Během roku 2007 probíhaly kupř. přípravy prezentace České republiky prostřednictvím zastupitelských úřadů v Čínské lidové republice a v Kanadě na letních Olympijských hrách v Pekingu a Mistrovství světa v ledním hokeji v Ottawě a dalších kanadských městech. V případě blížícího se Mistrovství světa v ledním hokeji byla ve spolupráci s Českým svazem ledního hokeje zahájena příprava výstavy připomínající 100. výročí existence Mezinárodního hokejového svazu, mezi jehož zakládající členy se řadí i Česká republika.

V roce 2007 rovněž pokračovala vzájemná spolupráce v rámci Středoevropské kulturní platformy (V4+2, „šestka“). Nejvýznamnějším projektem byla společná výstava v Museu Berardo v Lisabonu během portugalského předsednictví v Radě EU nazvaná „Eccentric Paths. Young Artists from Central Europe“. Českou republiku reprezentovali J. Nepraš a D. Pitín pod vedením prorektora AVU Praha J. Ševčíka. Ukázalo se, že Středoevropská kulturní platforma je i přes drobné nedostatky schopna uspořádat prestižní a reprezentativní akci a prezentovat se na velmi dobré umělecké i organizační úrovni. Uvedená výstava bude prezentována i v dalších zemích „šestky“, případně i mimo tento region.

V kontextu multilaterálních kulturních akcí se MZV v roce 2007 podílelo na pořádání filmového festivalu zemí Evropské unie „Dny evropského filmu“, na přípravě a organizaci tradiční „Mezinárodní dětské výtvarné soutěže a výstavy Lidice“ a „Dnů Frankofonie v ČR“. Při příležitosti slavnostní recepce k Mezinárodnímu dnu Frankofonie na MZV proběhlo již tradiční slavnostní vyhlášení výsledků a předání cen vítězům frankofonní soutěže pro studenty středních škol s výukou francouzštiny.

V roce 2007 byla nadále podporována výuka českého jazyka na zahraničních univerzitách a vysokých školách, a to v rámci druhého roku pětiletého programu podpory českého kulturního dědictví v zahraničí dle usnesení vlády č. 1622/2005.

V roce 2007 byla podepsána česko-rumunská kulturní dohoda a parafována kulturní dohoda mezi ČR a Rumunskem.

Pro potřeby prezentace České republiky v zahraničí poskytlo MZV v loňském roce zastupitelským úřadům široké spektrum tištěných publikací. Jedná se přitom jak o informační brožury, tak o knižní materiály s tematikou České republiky, jejích institucí, ekonomiky, turistického ruchu, vědy, výzkumu, školství, tradic a výrobků. Část těchto materiálů, která je vyrobena v gesci MZV či ve spolupráci s ním, je opatřena autorskými právy MZV a předávána zastupitelským úřadům spolu s elektronickou verzí. Tento systém umožňuje úřadům podřízeným MZV za minimálních nákladů buď dotisk celého materiálu v místě, nebo užití jeho části, včetně obrazového materiálu, v místních médiích a periodikách.

Hlavní cíl prezentačních aktivit MZV v roce 2007 směřoval k tomu, aby všechny materiály produkované pro potřeby zastupitelských úřadů i MZV (tištěné publikace, elektronické informace, výstavy či propagační předměty) měly vhodný informativní charakter a představovaly Českou republiku jako moderní demokratickou zemi s bohatou kulturou, zajímavou historií, vlastní identitou a lidskými zdroji, založenou na vědomostním a inovačním potenciálu, která je důvěryhodným partnerem v obchodních vztazích, vhodnou lokalitou pro kvalitní zhodnocení investic a respektovaným členem mezinárodních organizací. Probíhaly práce na nových výstavách, prezentačních materiálech, publikacích a dalších aktivitách určených pro rok 2008. Byly zahájeny koncepční i praktické kroky k přípravě vhodných prezentačních a kulturních aktivit během předsednictví České republiky v Radě Evropské unie.

2. Média a informace

Celkový mediální obraz České republiky v průběhu roku 2007 v zahraničních médiích je možné vyhodnotit jako dlouhodobě vyrovnaný s převažujícími pozitivními ohlasy. České republice bylo věnováno nejvíce pozornosti v tištěných médiích a agenturním zpravodajství, méně pak už v rozhlase a televizním vysílání.

Zahraniční média reagovala především na následující témata či události: umístění americké protiraketové základny na území České republiky, vstup České republiky do Schengenského prostoru, ustavení vládní koalice, názory prezidenta V. Klause na budoucnost Evropské unie a vztah České republiky k Ústavní smlouvě pro Evropu. Ze sportu byly zvláště zmiňovány úspěchy našich fotbalistů. Česká republika je často zmiňována v kulturních relacích a je považována za zajímavou kulturně-historickou destinaci s bohatým turistickým potenciálem, zejména pak hlavní město Praha, české lázně a další atraktivní místa.

V ekonomických relacích je Česká republika charakterizována jako země s prosperující ekonomikou, důvěryhodný obchodní partner a místo vhodné pro zahraniční investice.

K vytváření dobrého mediálního obrazu ČR v zahraničí pomáhají značnou měrou i české zastupitelské úřady, a to aktivním organizováním prezentací, kulturních akcí a především informováním zahraničních médií, což pozitivně ovlivňuje image naší země.

Nejvíce mediální pozornosti bylo věnováno České republice tradičně v evropském regionu, zvláště pak u nejbližších sousedů. Klíčovými tématy ve zmíněném regionu se staly výstavba americké protiraketové základny, návštěva amerického prezidenta G. Bushe v Praze, parlamentní volby a vstup České republiky do Schengenského prostoru. Celková informovanost o daných tématech byla průběžná a spíše informativního charakteru. Pozitivně byly hodnoceny ekonomické úspěchy České republiky, stejně tak podnikatelské prostředí bylo hodnoceno jako velmi příznivé. Mezi významné zdroje informací o České republice patří její členství v EU. Evropská média se věnovala českému postoji ke všem významným jednáním EU, např. o Ústavní smlouvě a o postoji české vlády a prezidenta V. Klause. Samostatné kapitoly zpravodajství tvořily návštěvy na nejvyšší úrovni – jak bilaterální, tak v rámci EU, kulturní akce pořádané nebo spoluorganizované českými zastupitelskými úřady a informace „oddechového“ charakteru o populárních českých sportovcích.

Individuální vztahová publicita v jednotlivých zemích je obecně dána politickým, hospodářským a kulturním významem pro tu kterou zemi. V Rakousku lze mediální informace o České republice charakterizovat jako standardní zpravodajství o sousední zemi, které je nadprůměrně intenzivní, v zásadě objektivní, nicméně i nadále v řadě případů podléhající rakouským stereotypům vnímání České republiky. Zároveň se však zvyšuje podíl

informovanosti o ekonomických úspěších České republiky a významu vzájemného obchodu pro Rakousko. Dominantní mediální pozornost, tak jako v letech minulých, byla věnována problematice jaderné elektrárny Temelín. Mezi další témata, o kterých bylo v Rakousku významným způsobem referováno, bylo téma protiraketové základny v České republice a rozšíření Schengenského prostoru.

Sousední Slovensko informuje o ČR průběžně a aktuálně, a to především ve zpravodajských relacích. V denním tisku se kromě běžného zpravodajství o politických, ekonomických, kulturních a sportovních událostech v České republice několikrát týdně objevují komentáře na „české téma“. Průběžná informovanost o dění v České republice je na Slovensku dlouhodobě dostačující díky dostupnosti českých médií na území Slovenska. Informace slovenských médií jsou tudíž pestřejší a neomezují se na základní zpravodajství a vysvětlování souvislostí.

V Německu byl zájem o vnitrostátní dění v České republice a její zahraničně – politické pozice v roce 2007 jak co do četnosti, tak do šíře dosud nevídaný. Česká republika je vnímána jako etablovaná země EU, která pro Německo získává stále více na důležitosti. Hlavními tématy mediálního zájmu byly ustavení současné vládní koalice, růst české ekonomiky, protiraketová základna na území České republiky a rozšíření Schengenského prostoru.

U dalšího souseda, Polska, byla nosným tématem o České republice jednoznačně debata o výstavbě protiraketové základny. Nemalý prostor byl rovněž věnován, jako již tradičně, zprávám z kultury (veliká oblíbenost českého filmu), sportu a informacím z oblasti cestovního ruchu.

Samostatnou kapitolou je zpravodajství o České republice v Ruské federaci, kde je zájem ruských médií vysoký, a to především díky úspěšnému rozvoji vzájemných vztahů. Oproti roku 2006 byl mediální zájem mírně zvýšený, a to zejména v politické oblasti v souvislosti s eventuálním umístěním protiraketové základny na území České republiky. Dále byla pozornost věnována členství České republiky v EU či vstupu do Schengenského prostoru. Tradičně velká pozornost byla věnována českému sportu, zejména v souvislosti s hostováním řady českých sportovců a trenérů v Ruské federaci. K dalším sledovaným tématům patřily problematika ruských válečných hrobů na území České republiky a různé turistické a jiné zajímavosti.

Zvláštní kapitolou je kontinent Ameriky, kde v minulých letech býval mediální obraz České republiky odlišný podle jednotlivých zemí a regionů.

Ve Spojených státech amerických se Česká republika těšila značnému zájmu amerických médií. Převažovaly zprávy o plánech na umístění protiraketové základny na území České republiky a v průběhu roku média přinášela stále více informací o dění v samostatné České republice v této souvislosti.

Americká média se dále zabývala otázkou vízové asymetrie a novým vývojem v této věci. Přinesla také informace o jednání českých a amerických představitelů i o aktuálním dění v politické, kulturní a hospodářské oblasti v České republice, zvláště o formování vlády České republiky a působení České republiky v rámci EU.

V kanadských médiích se zprávy o České republice objevují velmi sporadicky a spíše v souvislosti s významnými zahraničními událostmi. V roce 2007 byla pozornost kanadských médií zaměřena nejvíce na výstavbu protiraketové základny v České republice a zrušení vízového režimu mezi oběma zeměmi. Ke stálým kladům mediálního obrazu České republiky v Kanadě patří oblast kultury (vážná hudba, filmové festivaly a přehlídky) a sportu (permanentně lední hokej) a cestovní ruch.

V zemích Střední a Jižní Ameriky byla místní média tradičně zaměřena především na vnitřní, resp. latinskoamerickou problematiku. Zveřejněné zprávy o České republice byly většinou informativní a převzaté ze světových agentur, protože žádná z jihoamerických zemí nemá v České republice stálého dopisovatele. Česká republika je v těchto zemích vnímána většinou jako vyspělá členská země EU s vysokým stupněm demokracie, hospodářského vývoje, kulturní úrovně, se světově uznávanými sportovci. Rovněž je vnímána jako vysoce atraktivní turistický cíl.

V regionu Blízkého východu byla Česká republika nejvíce v povědomí v Egyptě, Libanonu a Kuvajtu. Blízkovýchodní média hodnotí Českou republiku jako zemi s rostoucí a prosperující ekonomikou a jako velice zajímavý turistický cíl; zejména české lázně a rehabilitační a rekreační střediska se těší velké oblibě. Nejčastěji byla Česká republika zmiňována v kontextu s výstavbou protiraketové základny na území ČR. V kulturní oblasti se dostalo pozornosti 650. výročí Karlova mostu.

Publicita České republiky v asijských médiích není příliš častá, což je dáno především postavením České republiky mimo spektrum hlavních zájmů regionální mediální sféry. Zvýšenou pozornost média věnují především událostem na asijském kontinentu. Většina zpráv je přebírána od světových zahraničních agentur. Přesto je Česká republika vnímána jako země se vzestupnou ekonomikou a s velkým kulturním bohatstvím. Mezi společné téma, o kterém se psalo, patřila výstavba protiraketové základny na území České republiky.

Stejně jako v předchozích letech, ani v roce 2007 nebyla Česká republika v centru pozornosti médií subsaharských zemí Afriky. Informace se týkaly především zahraniční rozvojové pomoci. Jihoafrický tisk informoval mj. o kauze uprchlého miliardáře R. Krejčíře. Převážná většina článků, ve kterých se zmiňuje Česká republika, je z oblasti sportu. Výjimkami jsou vstup České republiky do Schengenského prostoru a výstavba protiraketové základny na území České republiky.

3. Internetová prezentace Ministerstva zahraničních věcí ČR

MZV ČR spravuje rozsáhlý redakční systém, který sestává z hlavní prezentace Ministerstva zahraničních věcí ČR a 113 dílčích prezentací našich zastupitelských úřadů, z nichž 86 prezentací tvoří prezentace českých velvyslanectví, 19 prezentace českých generálních konzulátů a osm prezentace českých stálých misí, zastoupení a delegací při mezinárodních organizacích.

V české verzi centrální stránky MZV ČR (www.mzv.cz) jsou, vedle kapitoly „Aktuality MZV“ s návštěvností průměrně 4100 přístupů denně, jednoznačně nejnavštěvovanější kapitoly obsahující informace týkající se cestování do zahraničí – „Encyklopedie států“, „Cestujeme do zahraničí“ a „Diplomatické mise a úřady“, které navštívilo v průměru 1140, 800 a 660 návštěvníků denně. V anglické verzi jsou nejnavštěvovanějšími kapitolami aktuality („News“) a seznam českých zastoupení v zahraničí („Missions Abroad – Czech Missions Abroad“) s návštěvností 680, respektive 940 návštěvníků denně.

Adresy prezentací českých zastupitelských úřadů, jsou tvořeny jednotným formátem www.mzv.cz/název_sídla_anglicky. Vedle české jazykové verze jsou na stránkách zastupitelských úřadů informace prezentovány v angličtině nebo francouzštině a v národních jazycích hostitelského státu. V roce 2007 byly webové prezentace zastupitelských úřadů

prezentovány ve 23 cizojazyčných mutacích. V českých jazykových verzích byly nejnavštěvovanější kapitoly obsahující informace o ekonomice a obchodu a kapitoly o vízech a konzulárních službách. V cizojazyčných verzích převažuje jednoznačně návštěvnost v kapitolách o konzulárních službách, další frekventované oblasti jsou kapitoly o ekonomice a obchodu a aktuálních politických zprávách a stanoviscích.

Od února 2007 se MZV ČR zabývalo i přípravou webové stránky k jednání o radarové základně v Brdech s cílem nabídnout české veřejnosti informační zdroj poskytující celkový přehled o dění a vývoji v otázce případné radarové základny protiraketové obrany na území ČR. Prezentace na adrese www.radarbrdy.cz byla zprovozněna, naplněna obsahem a redakčně provozována s denními aktualizacemi článků z médií, dalších textových i obrazových materiálů. V říjnu 2007 byla celá prezentace, včetně správy obsahu a doménových jmen, předána Úřadu vlády, do jehož gesce byla medializace celého projektu již dříve zařazena.

V průběhu roku 2007 se součástí zahraniční internetové prezentace ČR staly i webové stránky s elektronickou verzí časopisu *Welcome to the Heart of Europe*. Časopis vydává v šesti jazykových verzích nakladatelství Theo ve spolupráci s MZV a slouží k propagaci České republiky v zahraničí. Z iniciativy MZV jsou na webových stránkách www.theo.cz od roku 2007 archivovány v *pdf* formátu již vydaná čísla časopisu zpětně do roku 2003. Zastupitelské úřady a další zájemci tak získali k přístup k již nedostupným tištěným vydáním časopisu. Vzhledem k dobré využitelnosti monotematických čísel časopisu v delším časovém horizontu jsou tak k dispozici pro vytištění archivní čísla *Welcome to the Heart of Europe* podle aktuálních prezentačních témat.

MZV dále provozuje oficiální server o ČR, www.czech.cz, na němž je uplatněn marketingový vizuální styl ČR. Tento komplexní zpravodajský portál přináší informace o České republice od jejího obecného představení přes každodenní publicistiku a podrobné informace o ekonomice, podnikání, vědě, kulturním dědictví a aktuálním kulturním dění, turistice či sportu až po možnosti studia. Obsahuje přes 1 600 normostran v šesti postupně spouštěných jazykových mutacích (česká, anglická, německá, španělská, francouzská a ruská). K češtině, angličtině a němčině přibyly v roce 2007 francouzská a španělská jazyková verze, dále probíhaly práce na ruské verzi, jejíž spuštění je plánováno na rok 2008. Návštěvnost v roce 2007 přesáhla 2 500 000 uživatelů.

V roce 2007 úspěšně pokračovalo šíření informací o české kulturní prezentaci v zahraničí prostřednictvím internetového časopisu *České listy*, dostupného na výše uvedené webové stránce (v její české verzi), kde jsou zveřejňovány zprávy o kulturních aktivitách našich zastupitelských úřadů.

Tento komplexní zpravodajský portál přináší informace o České republice od jejího obecného představení přes každodenní publicistiku a podrobné informace o ekonomice, podnikání, vědě, kulturním dědictví a aktuálním kulturním dění, turistice či sportu až po možnosti studia. Obsahuje přes 1 600 normostran v šesti postupně spouštěných jazykových mutacích (česká, anglická, německá, španělská, francouzská a ruská). K češtině, angličtině a němčině přibily v roce 2007 francouzská a španělská jazyková verze, dále probíhaly práce na ruské verzi, jejíž spuštění je plánováno na rok 2008. Návštěvnost v roce 2007 přesáhla 2 500 000 uživatelů.

V roce 2007 úspěšně pokračovalo šíření informací o české kulturní prezentaci v zahraničí prostřednictvím internetového časopisu *České listy*, dostupného na výše uvedené webové stránce (v její české verzi), kde jsou zveřejňovány zprávy o kulturních aktivitách našich zastupitelských úřadů.

4. Vysílání Českého rozhlasu do zahraničí

Český rozhlas 7 – Radio Praha (ČRo7) pokračoval v roce 2007 v naplňování smlouvy mezi MZV a ČRo o provozování vysílání Českého rozhlasu do zahraničí. Vysílání bylo realizováno v šesti jazycích – angličtině, němčině, francouzštině, španělštině, ruštině a češtině.

Zpravodajsky zaměřené vysílání ČRo7 se v posledních letech postupně obohacuje o nové programové prvky, zařazovány jsou pořady směřující do umělecké oblasti a obměňují se také hlavní pravidelné rubriky. V roce 2007 byly v ruském a španělském vysílání zavedeny rubriky „*Co je v Česku jiné*“. V české a německé verzi byla natočena a koncem roku uvedena rozhlasová hra M. Bambuška „*Pryč*“ o poválečném odsunu sudetských Němců. Hra, kterou ČRo7 vnímá jako autentický příspěvek do diskuse o česko-německých vztazích, vzbudila mezi posluchači enormní zájem. Natočeny byly dále *Apokryfy* K. Čapka ve španělštině.

Z mezinárodních projektů je třeba zmínit účast ČRo7 na koprodukcích: Insight Central Europe (magazín o střední a východní Evropě v angličtině, produkováný ORF), Network Europe (evropský magazín v angličtině produkováný DW) a Treffpunkt Europa (evropský magazín v němčině produkováný DW). Zástupci ČRo7 se navíc podíleli na koordinaci příprav Evropského rozhlasového projektu.

Internetová podoba Radia Praha není jen jeho nástrojem či odrazem, ale v posledních letech stále více doplňuje vysílaný program. Mezi největší projekty roku 2007 patřily tematické stránky k Albrechtovi z Valdštejna, k rozhlasové hře *Pryč* či k různým posluchačským soutěžím. Internetová redakce ČRo7 spravuje webové stránky: www.radio.cz (ČRo7), www.krajane.net (stránky pro krajany), www.romove.cz (stránky o české romské menšině), www.incentraleurope.radio.cz (k projektu Insight Central Europe) a www.networkeurope.org (k projektu Network Europe). Návštěvnost všech stránek za poslední rok významně vzrostla.

Důležitou technickou novinkou, která doplňuje a v některých případech nahrazuje internetové *on-line* vysílání, je tzv. *podcasting*. ČRo7 nabídl tuto cestu digitálního uložení a následného poslechu svých pořadů ve formátu MP3 poprvé již v roce 2006. V roce 2007 zájem o tuto službu prudce vzrostl a koncem roku přesahoval počet takto zprostředkovaných relací 200 000 měsíčně.

Dalším ze způsobů vysílání je *rebroadcasting*, sdílení programu Radia Praha s partnerskými rozhlasovými stanicemi v zahraničí. Pro některé stanice jsou pořady ČRo7 pouze upravovány, pro jiné vytvářeny kompletně na objednávku. Vysílání ČRo7 přejímá na dvacet stanic ve Španělsku a Latinské Americe a pět stanic ve východní Evropě. V roce 2007 k nim přibylo Radio Unistar Minsk.

Do agendy zahraničního vysílání spadá i výroba pořadů pro krajanské rozhlasové stanice. V roce 2007 spolupracoval ČRo7 se čtrnácti takovými subjekty ve východní Evropě, Austrálii a Severní Americe. Nově se mezi tyto stanice zařadila Rozhlasová společnost Žitomirského kraje na Ukrajině, která jednou za měsíc nabízí vysílání pro tamní české krajany v češtině. Tato produkce české redakce má rostoucí tendenci, v roce 2007 tvořila celkem 365 hodin programu. Radio Praha navíc asistuje krajanským rozhlasovým stanicím v rovině metodické a materiální, především dodávkami CD nosičů s českou hudbou, záznamového materiálu či drobné techniky.

Krajanům je dále věnována část českého vysílání a internetové stránky pro krajany *www.krajane.net*. Zájem o obě z těchto forem komunikace stoupá a mezi krajany se již podařilo vytvořit okruh několika spolupracovníků, kteří pravidelně posílají vlastní příspěvky. Tuto spolupráci podporují i osobní kontakty, které redaktoři Radia Praha navazují s krajany při svých zahraničních cestách. Radio Praha bylo v roce 2007 mediálním partnerem Krajanického folklorního festivalu v Praze, konference o J. Palachovi ve Švýcarsku a některých dalších projektů.

Hlavní propagační akcí byla Velká posluchačská soutěž ČRo7, která se v roce 2007 zaměřila na český film. Výherkyně, studentka bohemistiky ze Záhřebu, za odměnu strávila týden v ČR. Prezentace Radia Praha s cílem jeho většího zviditelnění byly uspořádány v Cervantesově Institutu a v Ruském domě kultury v Praze.

Z realizovaných mediálních partnerství je možno zdůraznit zejména X. světový kongres psychologů v Praze, Festival francouzských filmů a Česko-francouzskou obchodní komoru. Za propagaci ČRo7 lze považovat i aktivní komunikaci s posluchači formou samostatných pořadů, zasílání programových letáků, drobných propagačních materiálů a podobně.

Posluchači zaslali v roce 2007 do Radia Praha přes 20 000 dopisů, což je srovnatelné s předchozím rokem.

5. Česká centra

Česká centra (ČC) jsou příspěvkovou organizací Ministerstva zahraničních věcí ČR. Jejich posláním je vytvářet pozitivní obraz a posilovat dobré jméno České republiky v cizině, aktivně prosazovat zájmy ČR a využívat k tomu prostředky veřejné diplomacie v souladu se zahraničněpolitickými prioritami státu. Podle statutu z roku 2004 je hlavní činností ČC prezentace ČR ve světě v oblasti kultury, ekonomiky a cestovního ruchu. V roce 2007 zorganizovala ČCZ samostatně nebo ve spolupráci s českými i zahraničními partnery 2500 akcí, které představily Českou republiku jako zemi s kreativním potenciálem a s bohatou kulturní tradicí. Programy ČCZ zhlédlo více než 1,25 mil. návštěvníků. Na aktivity ČCZ reagovala i zahraniční média, která o nich informovala v 5500 novinových, rozhlasových a televizních zprávách.

V roce 2007 působilo v zahraničí celkem 23 ČC v 19 zemích. Kromě Evropy se nacházejí ČC v USA a v Japonsku a byla zahájena příprava na otevření ČC v Argentíně. Česká centra se orientovala na pořádání výstav, koncertů, filmových projekcí, autorských čtení, přednášek atd. Podílela se tak na kulturním životě zemí, ve kterých působí, a to jak v rámci společných aktivit s místními institucemi a kulturními fóry, tak samostatnými projekty a programy.

V roce 2007 Česká centra připravila reprezentační akce zaměřené do několika hlavních tematických okruhů, inspirovaných zejména významnými výročími českých politických, společenských a kulturních dějin. Jedno z nejvýznamnějších témat loňského roku, 30. výročí vzniku Charty 77, se promítlo do programu téměř všech ČCZ. Ve spolupráci s agenturou Choice Images byla vytvořena fotografická výstava signatářů Charty 77, která byla představena na většině Českých center. Na řadě míst ve spolupráci se zastupitelskými úřady proběhly konference o vyrovnání se s totalitní minulostí, kterých se zúčastnili významné osobnosti disentu, politologové a politici. Zajímavou akcí bylo také připomenutí 90. výročí bitvy u Zborova.

Velkým programovým tématem loňského roku byla prezentace české architektury, a to jak historické, tak i současné. Česká centra podpořila výstavu „Český architektonický kubismus“, kterou vytvořila Fragnerova galerie. Jiný pohled na architekturu přinesla výstava „Šumná a bezbranná“ architekta D. Vávry a režiséra R. Lipuse, která s velkým úspěchem procestovala Budapešť, Vídeň a Stockholm. Kromě architektury byly také velmi úspěšné projekty zaměřené na propagaci českého designu, a to jak ve Vídni, tak také ve Varšavě a Bukurešti. V New Yorku se představilo v prestižních galeriích více než sto předmětů českého designu,

V Londýně uspělo designové sklo studentů UMPRUM ve spolupráci se Sklárnou Květná a studiem Olgoj Chorchoj.

Přehlídka českých filmů byla hlavním projektem Českého centra Madrid a „Španělský podzim s českým filmem“ se stal reprezentativní událostí pro českou kinematografii ve Španělsku. Ve Vídni se uskutečnila filmová přehlídka téměř všech filmů M. Formana.

Česká centra se významnou měrou podílela na zahraniční propagaci „Pražského Quadriennale 07“ a pokračovala v úspěšně započaté spolupráci s českými divadly. S pomocí Českých center vycestovaly do zahraničí přední české divadelní i loutkářské soubory.

V Českém centru v Drážďanech proběhla první souborná výstava všech dosavadních patnácti nositelů Ceny Jindřicha Chalupceckého. V Itálii se ČC Řím spolu s dalšími významnými partnery zapojilo do 52. ročníku „Mezinárodního bienále výtvarného umění“ v pavilonu České republiky a Slovenska v areálu Giardini di Biennale v Benátkách. V Tokiu proběhla světová premiéra ilustrací J. Švankmajera ke knize *Alenka v říši divů*.

Doposud největší českou přehlídku současné jazzové scény ve Velké Británii nabídl „Cheltenham Jazz Festival“. Jazz představila Česká centra mimo jiné v Bruselu, Paříži, Budapešti a také ve Švédsku na třetím ročníku jazzových večerů zahraničních kulturních institutů.

Jedním z odvětví, které se v zahraničí prezentovalo velmi obtížně, byla literatura. Českým centrům se však podařilo najít cesty, jak českou literaturu přinášet i mimo prestižní knižní festivaly. S výjimečným zájmem se setkala ve všech zemích výstava komiksu *Alois Nebel*, produkovaná spolu s nakladatelstvím Labyrint a doprovázená autorským čtením i hudební produkcí. Zajímavý pohled na českou literaturu přinesl originální cyklus „Café.cz“, který připravilo ČC Haag. V Mnichově byla uvedena výstava dokumentující život a dílo P. Ginze, chlapce, jehož talent a život ukončili nacisté. V dubnu 2007 pozvalo České centrum Praha návštěvníky na další putování za literaturou. Během „Noci literatury“ se více než 4 500 návštěvníků mohlo na neobvyklých místech Prahy seznámit s literaturou zemí, ve kterých působí ČC.

České centrum Praha se stalo spojovacím prvkem mezi Českou republikou a zahraničními pobočkami. Jednak se zde představovaly jejich úspěšné projekty, jeho prostory využívali i zahraniční partneři a kulturní instituty, ale vznikla zde i řada vlastních zajímavých akcí, které se poté uplatnily na ČCZ. V loňském roce uspořádalo ČC Praha několik samostatných výstav. Jednou z nich byla „Afrika očima českých fotografů“, která se konala ve spolupráci s MZV ČR v rámci projektu „Dny Afriky“. Velmi oblíbenými se staly cykly pravidelných setkání, jako byl „Já jsem lev salonu“ a „Versus Architekt“. Další projekt „Ženy v diplomacii“ představil zajímavé země očima žen, které působily ve vedení zastupitelských úřadů v zahraničí.

Česká centra byla aktivní i v oblasti školství a vědy. V průběhu roku uspořádala více než 150 besed, přednášek a seminářů, jež oslovovaly především mladou generaci návštěvníků ČC. ČCZ poskytovala informace o studiu v ČR, byla nápomocna zahraničním studentům

bohemistiky a provozovala na řadě míst knihovny s českou literaturou. Vedle těchto aktivit ČC i nadále organizovala kurzy českého jazyka, jichž se v roce 2007 zúčastnilo 1120 studentů. ČC v Moskvě nabídlo studentům kurzů možnost získat certifikovanou zkoušku českého jazyka ve spolupráci s Ústavem pro odbornou a jazykovou přípravu Univerzity Karlovy.

K prezentaci Českých center sloužil portál www.czechcentres.cz, který seznamoval veřejnost s posláním ČCZ, jejich činnostmi, poskytovanými službami a aktuálním programem. Jako významný komunikační nástroj, který umožňoval propagovat to nejlepší z programů jednotlivých ČCZ, se osvědčil čtvrtletník *czEcho*, časopis připravovaný tiskovým oddělením ČC.

Nezanedbatelnou součástí činnosti ČCZ byla podpora vnějších ekonomických vztahů, zejména českého exportu, ve spolupráci s příspěvkovými organizacemi Ministerstva průmyslu a obchodu CzechTrade a CzechInvest, hospodářskými komorami, oborovými svazy a asociacemi. ČC provozovala informační server www.export.cz, kde byly zveřejňovány jak souhrnné teritoriální informace, tak informace o aktuálních podmínkách pro podnikání a nabídky a poptávky českých a zahraničních firem po výrobcích a službách. V roce 2007 byl portál aktualizován a graficky upraven, aby lépe vyhovoval výrobcům i exportérům a nabízel konkrétní údaje o službách poskytovaných jednotlivými centry v zahraničí. Zájemcům z České republiky nabízela ČC pomoc při zajištění firemních prezentací v zahraničí. V průběhu roku 2007 se těchto akcí uskutečnilo celkem 545, z toho 286 v Českém domě v Moskvě (ČDM), který je také součástí sítě ČCZ a má zcela výjimečné postavení v oblasti podpory podnikání českých subjektů na ruském trhu. Český dům v Moskvě poskytoval podnikatelským subjektům kompletní služby na území Ruské federace, včetně informačního servisu prostřednictvím webových stránek www.ceskydum.ru, a kanceláře Businesscentra. V roce 2007 působilo pod střechou ČDM více než sto českých akreditovaných firem.

Aktivity v oblasti cestovního ruchu byly uskutečňovány v zahraničí především ve spolupráci s CzechTourismem. Úspěšně pokračovala spolupráce s krajskými úřady zaměřená na komplexní prezentaci krajů, ať už přímo na ČCZ, anebo v rámci veletrhů cestovního ruchu.

V roce 2007 se ČC zaměřila více na přípravu nových projektů, které se realizují díky podpoře Evropské komise a stále významnější roli, jež v evropské kulturní politice hraje Sdružení evropských kulturních institutů EUNIC, jehož jsou Česká centra členem.

Jednou z hlavních priorit programového zaměření Českých center v roce 2007 bylo také zapojení se do příprav akcí, které budou součástí kulturní prezentace v zahraničí v době předsednictví ČR v Radě EU v prvním pololetí roku 2009.